

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Скопје, 30 мај 2025 година

Соопштение за печатот

Позначајни движења кај останатите финансиски институции¹ (ОФИ): прв квартал на 2025 година

- Вкупните средства на останатите финансиски институции (ОФИ), во првиот квартал на 2025 година, изнесуваат 265.616 милиони денари и се зголемени за 10.509 милиони денари, на квартално ниво. Останатите финансиски институции учествуваат со 21,9% во средствата на финансиските институции². Анализирано по потсектори, пензиските фондови имаат најголемо учество од 64,0% во вкупните средства на ОФИ, а по нив следуваат осигурителните друштва со учество од 15,3%.
- Во првиот квартал од годината, вкупните средства на останатите финансиски институции (ОФИ) бележат квартален раст од 4,1%, во најголем дел како резултат на зголемените средства на осигурителните друштва, инвестициските и пензиските фондови, при помал позитивен придонес на финансиските друштва и на останатите потсектори. На годишна основа, растот изнесува 17,9% и пред сè се должи на повисоките средства на пензиските фондови, при помал позитивен придонес и на останатите потсектори, којшто е поизразен кај инвестициските фондови.

Табела 1. Вкупни средства / обврски на ОФИ, по потсектори

	Кв.1 2024	Кв.4 2024	Кв.1 2025	Квартални промени		Годишни промени		Структура (Вкупно во ФИ)	Структура (Вкупно ОФИ)
				Кв.1 2025/Кв.4 2024		Кв.1 2025/Кв.1 2024			
	Состојби, во милиони денари			милиони денари	%	милиони денари	%	%	%
1. Финансиски институции (ОДИ и ОФИ)	1,079,312	1,204,850	1,214,328	9,478	0.8	135,016	12.5	100.0	
2. Останати депозитни институции (ОДИ)	854,098	949,743	948,712	-1,031	-0.1	94,614	11.1	78.1	
3. Останати финансиски институции (ОФИ)	225,214	255,107	265,616	10,509	4.1	40,402	17.9	21.9	100.0
3.1 Пензиски фондови	147,562	167,312	170,037	2,725	1.6	22,475	15.2	14.0	64.0
3.2 Осигурителни друштва	36,144	37,254	40,571	3,317	8.9	4,426	12.2	3.3	15.3
3.3 Инвестициски фондови	15,530	21,673	24,440	2,767	12.8	8,910	57.4	2.0	9.2
3.4 Финансиски друштва	11,564	12,492	13,689	1,197	9.6	2,125	18.4	1.1	5.2
3.5 Друштва даватели на финансиски лизинг	11,789	13,631	13,877	246	1.8	2,088	17.7	1.1	5.2
3.6 Друштва за управување со пензиски и инвестициски фондови	2,624	2,746	3,003	256	9.3	379	14.4	0.2	1.1

Извор: НБРСМ.

¹ Во останатите финансиски институции се вклучени: инвестициските фондови, пензиските фондови, осигурителните друштва, друштвата за управување со инвестициските фондови и друштвата за управување со пензиските фондови, финансиските друштва и друштвата даватели на финансиски лизинг.

² За потребите на ова соопштение во категоријата финансиски институции (ФИ) се опфатени: останатите депозитни институции (ОДИ – банки и штедилници) и останатите финансиски институции (ОФИ).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Најголемиот дел од средствата на ОФИ** се вложувањата во должнички хартии од вредност³, како и вложувања во сопственички хартии од вредност (учество од 51,9% и 25,2%, соодветно). **На страната на обврските**, најголемиот дел се однесува на техничките резерви на осигурувањето⁴ и на капиталните сметки (учество од 53,0% и 37,0%, соодветно⁵).

Табела 2. Средства / обврски на ОФИ, по потсектори и по финансиски инструменти, прв квартал 2025 година

	Вкупно ОФИ		Пензиски фондови		Осигурителни друштва		Инвестициски фондови		Финансиски друштва		Лизинг друштва		Друштва за управување со пензиски и инвестициски	
	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)
Вкупни средства	265,616		170,037		40,571		24,440		13,689		13,877		3,003	
Валутите и депозити	20,054	7.6	2,397	1.4	7,545	18.6	8,531	34.9	556	4.1	331	2.4	694	23.1
Хартии од вредност различни од акции	137,735	51.9	114,984	67.6	16,346	40.3	4,704	19.2	72	0.5	0	-	1,629	54.3
Кредити	22,410	8.4	0	-	206	0.5	0	-	11,675	85.3	10,505	75.7	25	0.8
Акции и останат сопственички капитал	67,050	25.2	51,199	30.1	4,416	10.9	11,188	45.8	20	0.1	0	-	227	7.6
Технички резерви на осигурување	3,379	1.3	0	-	3,379	8.3	0	-	0	-	0	-	0	-
Финансиски деривати	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Останати средства	9,577	3.6	1,457	0.9	6,581	16.2	17	0.1	921	6.7	455	3.3	146	4.9
Нефинансиски средства	5,411	2.0	0	-	2,098	5.2	0	-	445	3.3	2,587	18.6	281	9.4
Вкупни обврски	265,616		170,037		40,571		24,440		13,689		13,877		3,003	
Кредити	17,036	6.4	0	-	147	0.4	0	-	5,649	41.3	11,200	80.7	40	1.3
Технички резерви на осигурување	140,775	53.0	115,716	68.1	25,059	61.8	0	-	0.0	-	0	-	0	-
Финансиски деривати	0	-	0	-	0	-	0	-	0.0	-	0	-	0	-
Останати обврски	9,580	3.6	92	0.1	4,693	11.6	66	0.3	2,868	20.9	1,271	9.2	591	19.7
Капитални сметки	98,225	37.0	54,229	31.9	10,672	26.3	24,374	99.7	5,172	37.8	1,406	10.1	2,372	79.0

Извор: НБРСМ.

- **Анализирано по инструменти, на страната на средствата**, кварталниот раст во поголем дел произлегува од повисоките вложувања во должнички хартии од вредност, валутите и депозитите и побарувањата врз основа на кредити, при позитивен придонес и на останатите инструменти. Годишниот раст се должи на зголемените вложувања во должнички и сопственички хартии од вредност, при помал придонес и на кредитите и на валутите и депозитите. **На страната на обврските**, растот на квартална основа се објаснува со зголемувањето на техничките резерви на осигурувањето, како и на останатите обврски и капиталните сметки. Годишниот раст во најголем дел се должи на повисоките технички резерви

³ Должничките хартии од вредност (ДХВ) се однесуваат на хартиите од вредност различни од акции во согласност со меѓународната класификација на финансиските инструменти, како што е објавено во билансите и прегледите на останатите финансиски институции.

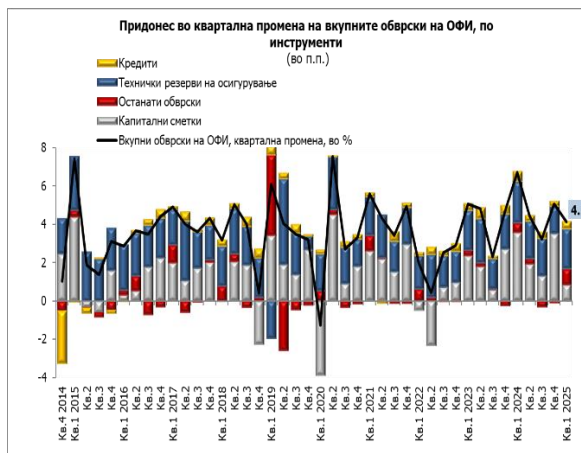
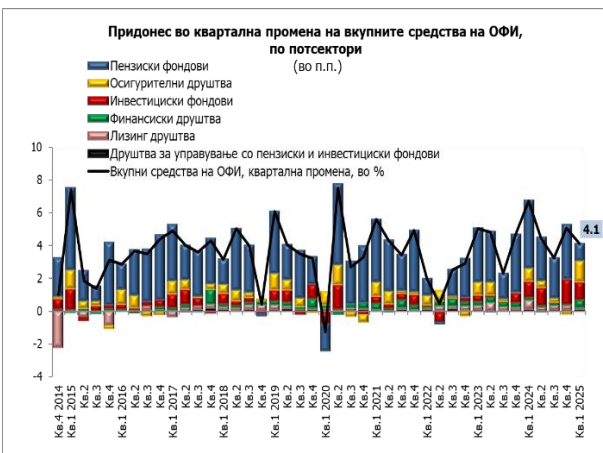
⁴ Техничките резерви на осигурувањето содржат: нето-капитал на домаќинствата во резервите од животното осигурување, нето-капитал на домаќинствата во пензиските фондови и претплатени премии и резерви наспроти книговодственото побарување (неживотно осигурување).

⁵ Капиталните сметки ги опфаќаат: сопственичките вложувања, задржаната добивка, добивката од тековната година, општата и посебната резерва и вредносните приспособувања.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

на осигурувањето и капитални сметки, при позитивен придонес и на останатите инструменти.

Извор: НБРСМ.

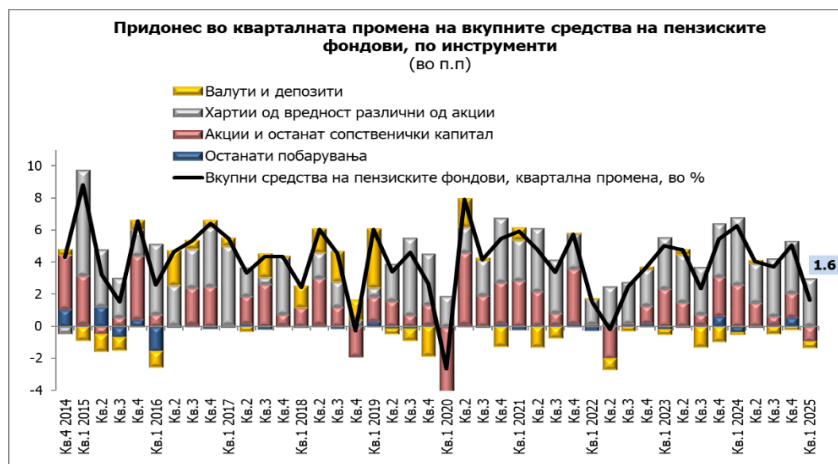
Позначајни движења кај ОФИ, по видови институции

- Во првиот квартал на 2025 година, **вкупните средства на пензиските фондови⁶ (задолжителни и доброволни)** забележаа квартално зголемување од 1,6%, што во најголем дел е резултат на зголемените вложувања во должнички хартии од вредност, во услови на остварен пад на сопственичките хартии од вредност и валутите и депозитите. На годишна основа, средствата на пензиските фондови се повисоки за 15,2% што пред сè се должи на зголемените вложувања во должнички хартии од вредност, а во помал дел и на вложувањата во сопственички хартии од вредност, во услови на забележан пад на валутите и депозитите. На страната на обврските, кварталниот раст произлегува од повисоките технички резерви на осигурувањето, во услови на пад на капиталните сметки, додека годишниот раст е одраз на зголемените технички резерви на осигурувањето и капиталните сметки.

⁶ НБРСМ во моментот ја известуваат сите пензиски фондови коишто се вклучени во регистарот на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС), од кои седум задолжителни и четири доброволни пензиски фондови.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Кварталната стапка на раст на **вкупните средства на осигурителните друштва**⁷, овој квартал, изнесува 8,9% и во најголем дел се должи на зголемените технички резерви на осигурувањето, останатите побарувања и сопственичките хартии од вредност, со помало позитивно влијание и на останатите инструменти. Годишното зголемување од 12,2% главно произлегува од повисоките инвестирања во должнички и сопственички хартии од вредност, како и зголемените технички резерви на осигурувањето, во услови на позитивен придонес и на останатите инструменти. На страната на обврските, растот на квартална основа се објаснува со повисоките останати обврски и технички резерви на осигурувањето, а во помала мера и на капиталните сметки. Годишниот раст на обврските пред сè е одраз на повисоките технички резерви на осигурувањето, при дополнителен придонес и на останатите обврски и капиталните сметки.

⁷ НБРСМ во моментот ја известуваат шеснаесет осигурителни друштва коишто се вклучени во регистарот на Агенцијата за супервизија на осигурувањето (АСО), од кои единаесет за неживотното осигурување и пет за животното осигурување.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните средства на инвестициските фондови**⁸, во првиот квартал од 2025 година, се зголемија за 12,8% на квартално ниво под влијание на зголемените валути и депозити и сопственички хартии од вредност. Во споредба со четвртиот квартал минатата година, средствата на инвестициските фондови бележат раст од 57,4%, којшто главно е одраз на повисоките валути и депозити и вложувањата во сопственички хартии од вредност, а во помал дел и на зголемените должнички хартии од вредност. На страната на обврските, кварталниот и годишниот раст во целост се резултат на зголемените капитални сметки.

Извор: НБРСМ.

- Во првиот квартал на 2025 година, **вкупните средства на финансиските друштва**^{9,10} остварија квартален и годишен раст од 9,6% и 18,4%, соодветно. Средствата на финансиските друштва во поголем дел се побарувањата врз основа на кредити, во износ од 11.675 милиони денари и на квартална и на годишна основа се зголемија за 10,0% и 15,5%, соодветно. На страната на обврските, кварталниот и годишниот раст во најголем дел се должат на повисоките обврски врз основа на кредити и на капиталните сметки.

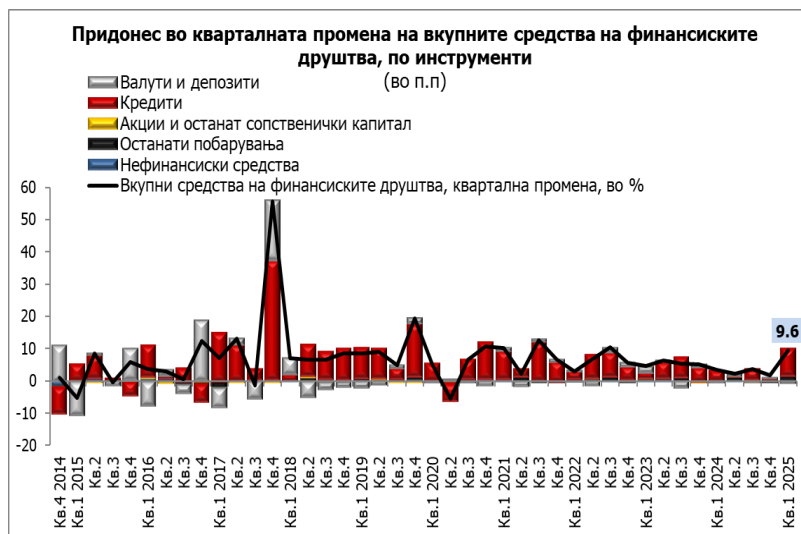
⁸ Во регистарот на Комисијата за хартии од вредност (КХВ) во моментот се опфатени дваесет и три отворени инвестициски фонда и еден приватен инвестициски фонд, при што во податоците се опфатени дваесет и четири инвестициски фонда.

⁹ Во податоците за четвртиот квартал од 2024 година се опфатени триесет и пет финансиски друштва.

¹⁰ Во четвртиот квартал на 2017 година во сериите податоци е вклучено ново финансиско друштво (штедилница којашто се пререгистрира во финансиско друштво), промена којашто има влијание врз годишните стапки на промена.

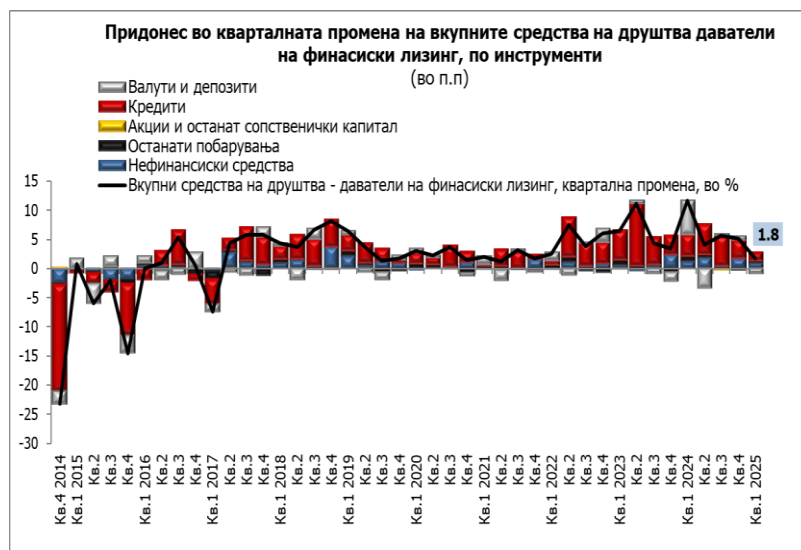

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРСМ.

- **Вкупните средства на друштвата даватели на финансиски лизинг¹¹**, на крајот на март 2025 година, остварија месечно и годишно зголемување од 1,8% и 17,7%, соодветно. Кредитите на овој потсектор како главен инструмент на страната на средствата, во март, изнесуваат 10.505 милиони денари. Кредитниот раст на квартална основа е 1,9%, додека на годишно ниво растот изнесува 21,1%. На страната на обврските, кварталната и годишната промена во поголем дел се резултат на зголемените обврски врз основа на кредити, а позитивен придонес имаат и капиталните сметки и останатите обврски.

Извор: НБРСМ.

¹¹ Во податоците во моментот се опфатени девет друштва даватели на финансиски лизинг.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во првиот квартал на 2025 година, **вкупните средства на друштвата за управување со пензиските и инвестициските фондови** се зголемени за 9,3% на квартална основа, во поголем дел како резултат на зголемените валути и депозити, со дополнителен позитивен придонес и на нефинансиските средства и сопственичките хартии од вредност. На годишна основа, растот од 14,4% пред сè се должи на повисоките валути и депозити и нефинансиските средства, при дополнителен придонес и на должничките и сопственичките хартии од вредност. На страната на обврските, кварталниот раст во целост произлегува од зголемените останати обврски, во услови на остварен пад на капиталните сметки. Анализирano на годишна основа растот се должи на повисоките капитални сметки и на останатите обврски.

Извор: НБРСМ.

Ревизии на податоците

Податоците за движењата кај ОФИ во ова соопштение содржат ревизии на податоците од четвртиот квартал на 2024 година. Овие ревизии не предизвикаа значителни промени кај претходно објавените податоци и главно произлегуваат од подобриот опфат и квалитет на известувањата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: Квартални податоци за средствата и обврските на финансиските институции

<http://nbrm.mk/ns-newsarticle-bilans-i-pregledi-na-finansiskite-institucii-kvartalni-podatoci.nspix>

Методолошки објаснувања:

http://nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошки измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Квартални податоци за средствата и обврските на финансиските институции: 29 август 2025 година (референтен пресек заклучно со вториот квартал на 2025 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 113 (или 108/110).